

Open middagen Oudheidkamer:

28/4, 30/4, 17/5 (HVD), 26/5, 30/6, 28/7, 25/8, 8/9(OMD), 29/9, 27/10, 24/11 en 29/12 (14-17 uur)

WISSELEXPOSITIE PLATEN AANSCHOUWELIJK BIJBELS ONDERWIJS

Deze maanden is de wisselexpositie op de stalzolder zowel een vervolg op de expositie met schoolplaten in de Openbare Bibliotheek als een waardering voor een aanwinst van eind 2006. Het gaat om een selectie van 18 uit de serie bijbelse platen die in 1931 aangekocht werd door de Hervormde Zondagsschool 'Johannes' (1889). De 50 platen, met aan beide zijden een afbeelding, zijn in Engeland gedrukt, met Nederlands onderschrift, bij Thomas Nelson & Sons Ltd, een Schotse protestantschristelijke rukker en uitgever (1789). Zie de website www.thomasnelson.com/consumer. P. Valkenburg, een Nieuwerkerkse timmermanaannemer, maakte er in 1931 een kist voor. Schilder Van Erkel verfdde de kist. Ook deze kist werd verworven.

De duif keert tot Noach in de ark weder

'DRIE DUBBELTJES OP ZIJN KANT'

Onder die titel organiseert de HVN in mei/juni een expositie in de Openbare Bibliotheek over het in Nieuwerkerk dichten van de dijk met schepen in 1682, 1717 en 1953. Het onderwerp is een uitbouw van een expositie uit 2003, en is op verzoek van de SCNN, die een theaterspektakel in Hitland aan 1 februari 1953 gaat wijden en ook de echte historie in beeld wil hebben. Op 31 januari werd de secretaris met iemand van SCNN voor Radio West hierover geïnterviewd.

LEDENVERGADERING: 16 APRIL 2007

Alle leden worden van harte uitgenodigd voor een vergadering op maandag 16 april om 20.00 uur in de Oudheidkamer. De agenda is als volgt:

1. Opening
2. Jaarverslag 2006 - *zie verder*
3. Jaarrekening 2006 (incl. verslag van de kascontrolecommissie, Jaap Gouwens en Pim van der Zalm) - *stukken/PP-presentatie ter vergadering*.
4. Benoeming lid kascontrolecommissie 2007 (aftredend en niet-herkiesbaar is Pim van der Zalm).
5. Bestuurszaken: aftredend en herkiesbaar is Piet Fokker. (Evt. tegenvoordrachten kunnen door 10 of meer leden schriftelijk worden ingediend voor de vergadering.)
6. Rondvraag, sluiting en...

... presentatie over:

- plannen met boerderijcomplex 'Nooit Gedacht' met behoud Oudheidkamer

JAARVERSLAG 2006

Op 19 april werd de **Algemene Ledenvergadering gehouden**, waarin de jaarstukken 2005 werden vastgesteld. Het sinds 2001 geldende minimumbedrag van de contributie werd verhoogd van €12,50 naar €15,00. De bestuursleden Johan Knoester en Kees Vermeij werden herkozen. In de kascontrolecommissie werd Cees Cevaal vervangen door dhr Jaap Gouwens. Piet Fokker presenteerde de website. Johan Knoester leidde het project Oral History (Gesproken Geschiedenis) in, waarvoor door vrijwilligers cursussen werden gevolgd bij het Erfgoedhuis ZH, gegadigden werden opgeroepen over de laatste fasen van de ijsselsteenfabricage en opname-apparatuur werd aangeschaft. Met mw Edel werd opnieuw een overeenkomst gesloten als free-lancemedewerker voor m.n. registratie en educatie. Eind 2006 waren ruim 3270 objecten (2005: ruim 2000) basaal in Adlib geregistreerd en 2970 objecten ook door vrijwilligers gefotografeerd.

Eind 2006 waren er **205 leden** (2005: 204) en 11 (2005: 9) bedrijfsdonateurs. Het aantal open

dagdelen was, zoals gepland, 14. De open dagdelen en groepsbezoeken zorgden voor resp. 722 en 1420, d.i. in totaal **2142 bezoeken** (2005: 2182). Tot de groepsbezoeken behoorden 262 (2005: 606) bezoeken van Nieuwerkerkse basisschoolleerlingen (project *Eten!*). Hier bovenop namen 110 Comenius- brugklasleerlingen deel aan het 'Rondje Cultuur Oude Dorp'.

Tentoonstellingen (3): Tot eind januari was in de Oudheidkamer de tentoonstelling '*Gebouwd op geloof: de Oude Kerk*' te zien. De eveneens door de fam. Den Boer samengestelde expositie '*De Batavier 1881-2006*' was van 2 t/m 28 februari in de Openbare Bibliotheek en daarna t/m 31 december in de Oudheidkamer. Van 30 april t/m 31 december was daar als tweede expositie '*In de plooi*' met strijkijzers uit de collectie van lid Aad Schuurman en echtgenote.

Lezingen (2): Adri den Boer hield op 8 februari in de Oudheidkamer een lezing over de Oude Kerk. Piet Fokker presenteerde daar op de ledenvergadering de vernieuwde website van de HVN.

Nieuwsbrieven (3): de Nieuwsbrief verscheen onder redactie van de secretaris met drie maal twaalf pagina's met onder andere naast eigen activiteiten en aanwinsten ook overzichten van nieuwe publicaties van derden over het werkgebied. Verdere bijdragen betroffen bijv. Batavier-bewonersherinneringen van de fam. Van der Eijk (oral history) en een literatuurstudie over een beeld van een stenenkruister van Klein-Hitland (1898).

Het **bestuur** kwam exclusief de ledenvergadering en een vrijwilligersbijeenkomst vijf keer samen. Een deel van het bestuur bracht met de ambachtelijke donderdagmorgenvrijwilligers een werkbezoek aan de Oudheidkamer Reeuwijk. B&W stemden op 29-8-2006 planologisch in met het principeverzoek van de fam. Molenaar voor een (ASVZ-)woonzorgvoorziening bij 'Nooit Gedacht' met handhaving van de Oudheidkamer. Anticiperend op de verkoop van het complex aan Vestia en de gevolgen daarvan voor de (onder)huur werd naast de contributieverhoging voor de periode vanaf 2007 met succes een hogere gemeentelijke subsidie aangevraagd. Opstelling en restauratie van de in 2000 ontvangen karnmolen werd uitbesteed en in 2006 deels gerealiseerd.

Stimuleren van **erfgoedzorg bij overheden** was nog weinig succesvol. In januari werd bericht ontvangen dat de HVN-zienswijzen uit 2005 op concepten van het structuur- en streekplan Zuidplas niet leidden tot aanpassingen. Op 9 januari startte de sloop van de 'Batavier', waartegen de HVN in 2005 tevergeefs een bezwaarschrift indiende. Terwijl 'monumentenwethouder' Lamberts en de HVNsecretaris voor het pand werden geïnterviewd door TV West, toonden de slopers hun ongeïnteresseerdheid en onkunde door in weerwil van behoudstoezeggingen van binnenuit met de muur de originele keramische naamletters uit 1881 deels de vernieling in te slaan. De wethouder beloofde restauratie! (En begin 2007 kon TV West weer opnamen maken van nepletters...)

Op Open Monumentendag was de mede op de gemeentelijke voorlichtingspagina aangekondigde wedstrijd 'zoek de verschillen tussen de buitenkanten van de echte Batavier van de foto's en de nieuwe Batavier' een succes. De teener Elsbeth Houtman was de winnaar.

Een zienswijze en een bezwaarschrift werden ingediend tegen het verlenen van vrijstelling van het geldend (vrij nieuwe) bestemmingsplan voor de bouw van twee 62 meter hoge woontorens aan de Capelse Wormerhoek, maar binnen 300 meter van de Oudheidkamer. De HVN-secretaris nam tevergeefs deel aan een hoorzitting in het Capelse raadhuis. (Eerst in 2007 zouden B&W van Capelle het samen met de HVC ingediende bezwaarschrift niet ontvankelijk verklaren.) Bij een en ander werd samen opgetrokken met de Nieuwerkerkse mede-bezwaarden Belangenvereniging 's-Gravenweg en de gemeente. (De HVN-secretaris was daarvoor samen met de nieuwe wethouder Slagt bijv. voor de LON.)

Mevrouw Tiny van Teeffelen-van Hugte kreeg daags voor de viering van Koninginnedag een onderscheiding als lid in de Orde van Oranje-Nassau, onder andere voor haar al vele jaren fungeren als gastvrouw in de Oudheidkamer.

Met de Maaskringgroep werd overeengekomen dat een cliënt op donderdagmorgen met vrijwilligers ambachtelijk werkzaam is rond de Oudheidkamer. Dank aan de vrijwilligers (leden en niet-leden), free-lancemedewerker, bedrijfsdonateurs, gemeente, Openbare Bibliotheek, pers/LON/tv-radio West en de gastfamilie Molenaar! Voor de publieke eigen HVN-historie over 2006 zij verder verwezen naar het persknipselplakboek bij de secretaris, dat ook op deze ALV present zal zijn.

KARMOLEN GEREED

Op de open middag van 28 april plant het bestuur om de opgestelde en gerestaureerde roskarmolen in de 'eerste hooiberg' in gebruik te nemen, zo mogelijk met paard(je).

EXPOSITIE EN LEZING SCHOOLPLATEN SUCCES

In januari waren de expositie en de lezing over schoolplaten door voorzitter Johan Knoester in de Openbare Bibliotheek een succes: de laatste trok een 70 bezoekers! Bij de persberichten drukten vier kranten de aangeboden foto van de plaat met een koestal van Van Lummel groot en meestal in kleur af.

WAPENBORD TERECHT Op 19 januari ontving de HVN-secretaris een geruststellende mail van archivaris Henk van Leysen van Schieland en de Krimpenerwaard over het Wapenbord uit 1698:

"In antwoord op uw brief gedateerd 8 januari 2007 kan ik u mededelen dat de zoektocht naar het wapenbord van Nieuwerkerk heeft geresulteerd in het hiernavolgende: In verband met de verbouwing van de archiefbewaarplaatsen van Schieland is het bord tijdelijk opgeslagen geweest in de archiefbewaarplaats van het gemeentearchief Rotterdam. Het is onlangs weer geretourneerd naar het hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard. Het staat echter nog steeds verpakt in beschermend materiaal, daar het op termijn enige restauratie behoeft. Dit is de reden dat onze medewerkers het in eerste instantie niet konden identificeren als zijnde het door u bedoelde wapenbord. Ik dank u voor de toegezonden informatie over voornoemd wapenbord. Het is een welkome aanvulling op het restauratiedossier."

Uiteraard is de mail ook doorgegeven aan de heer Bon, die eerder bij het hoogheemraadschap dus tevergeefs naar het wapenbord met zijn familiewapen vroeg.

CULTUURAAVBOD VOOR BREDE SCHOOL

HVN-voorzitter en -secretaris spraken op 17 januari met wethouder Verbeek e.a. over het evt. cultuuraanbod voor de brede school die 1 augustus start. Het aanbod staat volkomen los van de aangeboden lesprogramma's Archeologie en Eten! voor binnen schooltijd, een aanbod trouwens waar in 2007 nog weinig gebruik van wordt gemaakt. Aangeboden voor na schooltijd (voor per keer bij min. 10 en max. 15 kinderen ad €3,-) is een aantal historische excursies: - Oude Dorp (gevelstenen en tekststenen, etc.) - Oude Dorp (bouwstijlen, bouwwijzen en materiaalgebruik) - polder Esse, Gans- en Blaardorp (molenrestanten/oude gemaal/beeld 1953) - v.m. steenplaats Hitland - korenmolen Windlust (i.s.m. St. Molen Kortenoord) - gedenktekens WOII/Oude begraafplaats - museale voorwerpen tekenen in de Oudheidkamer Ouders die kiezen voor naschoolse opvang zij hiermee verantwoorde tijdsbesteding aangeboden.

VERVOLG VAN DE 'TWIN TOWERS' VAN DE CAPELSE WORMERHOEK

Op 9 januari ontvingen HVN/HVC van B&W van Capelle bericht van het niet ontvankelijk verklaren van het in juni ingediende bezwaar tegen de vrijstelling van het bestemmingsplan voor de bouw van twee ruim zestig meter hoge Wormerhoek- tweelingtorens (op zijn New Yorks 'twin towers'). De HVN is het fundamenteel oneens met de pragmatische visie van het Capelse college dat het landschap geen 'object van geschiedenis' zou zijn en landschapsbehoud dus niet in de statuten zou staan! De HVN besloot vanwege de kosten niet zelfstandig bij de rechter in beroep te gaan, maar dat over te laten aan o.a. de gemeente Nieuwerkerk aan den IJssel en het recreatieschap Hitlandbos. Op verzoek van de gemeente vond 24 januari ter secretarie een gesprek plaats met de HVN-secretaris en leverde hij nadien een notitie in met door de gemeente mee te nemen landschappelijke HVN-bezwaren. (Deze samenwerking haalde zelfs de raadsnotulen van 30 januari.) Gewezen is onder andere op het Streekplan Zuid-Holland Oost van 2003. Op de plankaart daarvan is de 's-Gravenweg aangegeven als een **bebouwingslint met cultuurhistorische waarde**. De toelichting meldt na referentie aan de Cultuurhistorische Hoofdstructuur van ZH: **"Zoveel als mogelijk zullen deze veranderingprocessen in harmonie met de cultuurhistorische waarden ontwikkeld moeten worden."** Dit laat dus **geen** ruimte voor de door het Capelse college van B&W overgenomen visie uit het advies van haar commissie Bezwaarschriften ter weerlegging van het bezwaar van de deels wel ontvankelijk Belangenvereniging 's-Gravenweg: *"De commissie meent dat het karakter/ de uitstraling van de 's-Gravenweg als cultuurhistorisch lint mede kan worden bepaald door contrasterende hoogbouw in de naaste omgeving."* Het HVN-bestuur betreurt dat deze commissie voor de schotel linzen van het presentiegeld haar recht van onafhankelijkheid verkocht. (zie voor de metafoer Genesis 25). Zij liet minstens na plan en bezwaren te toetsen aan de publieke visie van het streekplan Zuid-Holland Oost. Zij deed alleen denken aan het label van *His Masters Voice*-lp's: zelfs een hond herkent in het geluid de stem van zijn baas! Op 1 maart 2007 werd de vernieuwde digitale versie van de

Cultuurhistorische Hoofdstructuur in het provinciehuis gepresenteerd (de secretaris was daarbij voor de uitgenodigde HVN present). De waardering voor de 's-Gravenweg is niet verminderd! Zie www.chs.zuid-holland.nl. Beneden niveau was in Capelle ook dat het CU-raadslid Mineke Harmsen, die als DB-lid van het recreatieschap vóór beroep bij de rechter was, via een 'motie van geen vertrouwen' door de raad werd afgezet als vertegenwoordiger in het schap. (De reacties in de media logen trouwens niet om deze zwarte bladzij in de Capelse bestuursgeschiedenis. Een columnist in de IJsselpost: *"Alle democratisch gezinde inwoners van Capelle mogen blij zijn dat mevrouw Harmsen zich niet onder druk laat zetten. Ze verdient een oprechte motie van goedkeuring. Van ons, burgers."*) Tot slot een ook aan de gemeente Nieuwerkerk voor het beroep doorgegeven citaat van de website van buurgemeente Capelle: *"Ook de 's-Gravenweg, bekend om zijn mooie huizen, oude boerderijen en het kenmerkende slagenlandschap, biedt mogelijkheden voor een leuke tocht. Hier kunt u ook de Capelse kinderboe[r]derij bezoeken."*

NAAM- EN MERKINDRUKKEN VAN BAKSTENEN

De Nieuwsbrief van de stichting Historie Grofkeramiek van januari 2007 bevat een passage over de plannen van Rob Vermeulen te Voorburg voor een wisselexpositie van Nederlandse bakstenen met naam- en merkindrukken. Hij heeft er zelf al circa 60 en foto's van exemplaren van anderen voor een begeleidend boekwerkje. De HVN-secretaris is privé donateur van genoemde stichting en heeft al voldoende contact: Vermeulen heeft ook foto's van de merkstenen uit de Oudheidkamer: Leonardus Fopbertus Mijnlieff (1836-1894) en diens zoons Adriaan Marie Mijnlieff (1865-1915) van de steenplaats Klein-Hitland (de bouwheer van de voormalige boerderij *Batavier*).

Wie meer weet over onderstaande stenen van waarschijnlijk Jan Mijnlieff uit Krimpen en de Spreeuwenhoek uit Ouderkerk gelieve de secretaris te bellen (314870).

'LANGEHOF' EN J. VERHEUL DZN

Nu hij weer te koop heeft gestaan past ook hier aandacht voor de voormalige boerderij 'Langehof' van 's-Gravenweg 16, die dus vlakbij de Oudheidkamer staat. Hij is gezien de status in de HVN-rijksmonumentenfolder uit 2005 en op de website al kort beschreven. (Rijksmonument 30444 heeft als redengevende omschrijving: *"Boerderij met dwars gebouwd woongedeelte, waarschijnlijk 18e eeuw. Rechts een opkamer. Vensters met zesruitsschuiframes."*

Langehof rond 1910 (pachtersfamilie Baas)

Bouwwerk van belang uit oogpunt van oudheidkundige en volkskundige waarde.")

Gewaardeerd werd de kwaliteit van deze boerderij al ver voor hij op de monumentenlijst kwam. De beroemde architect J. Verheul Dzn beschreef hem in 1932 in *Kralingen en 's-*

Gravenweg alsmede de oude merkwaardige buitenhuizen en boerenhofsteden aan dien weg (in 1970 verscheen de 5e druk daarvan nog). Een citaat is de moeite waard. "Men is nu te Nieuwerkerk-aan-den-IJssel aangeland en vindt even voor den spoorwegovergang, die den 's-Gravenweg kruist en in welks nabijheid het station Ouderkerk-aan-den-IJssel ligt, een boerderij genaamd 'Langehof'. Zij ligt weer aan de noordzijde van den weg, is met B-10 geteekend, eigendom van den heer E. van Lange te Nieuwerkerk en wordt bewoond door den pachter E. van Vliet. De grondvorm van deze hoeve vertoont een T-vorm, daar aan beide zijden het voorhuis - de woning - evenver buiten den zijgevel van de schuur uitspringt. Ook hier gaat de nok van het schuurdak niet verder dan de achterzijde van het grote zadeldak van het woonhuis, waarmede het zich vereenigt. (...) Het bijzonder mooie, overstekende zadeldak, met grijsbruin bemost riet afgedekt, waarbove groote, gebogen blauwe nokvorsten liggen, gaat over de beide zijtuitgevels heen en is daar met een wolfseind afgesloten. Boven het dak steekt een hooge schoorsteen uit, welke het silhouet zeer verlevendigt. Ook deze gebouwenreeks is zeer eenvoudig in IJsselsteen gemetseld en kenmerkt zich door eene goede raam- en deurindeeling, welke ook tevens de ligging van de kleine opkamer en den melkkelder aangeeft. De zijgevels zijn hoogst simpel, slechts een enkel bovenvenster in de tuitgevel is zichtbaar. De kozijnen zijn zwaar van houtwerk in 't gezicht, wat een degelijken indruk maakt. Het hout van kozijnen, ramen en deuren is geel en groen geschilderd, hetgeen doorgaans wanneer de nuances goed gekozen zijn, met de geel-grijzen tint van den baksteen rustig samengaat. Het vrij grote voorterrein is door een haag van den rijweg op het erf, die naar verschillende schuren leidt, afgesloten. In dezen voortuin, waar flinke boomen het huis tegen te veel zonnewarmte beschutten, valt des zomers ook veel bonte bloemenpracht te zien. Deze hofstede ziet er vrij welvarend uit en heeft, niettegenstaande den ouderdom van het gedoe en de eenvoudige indeeling, een opmerkelijk aspect, waarvan door de soberheid groote bekooring uitgaat."

Aquarel 186, die Verheul in november 1928 van 'Langehof' maakte - nog met pachter P. Baas - is in zwart-wit afgedrukt in bovengenoemd boekje en in Boerderijen in Zuid- Holland.

Aquarellen van J. Verheul Dzn uit 1989. Op deze Nieuwbrief prijkt dankzij Frits van Ooststroom uit Vlaardingen een kleurenfoto. Dit bestuurslid van de Boerderijenstichting ZH liet hem als kleurendia ook al zien op een thema-ochtend voor 50-

plussers in de Openbare Bibliotheek in 2003. (Dat was aansluitend aan de opening door Henk van der Goot van een fotoexpositie van Mieke den Boer, 'Oude boerderijen aan de 's-Gravenweg', daar. Uiteraard zat ook 'Langehof' daarbij.)

SIGNALEMENT VAN NIEUWE HISTORISCHE UITGAVEN

* Nog in 2006 verscheen bij Den Hertog te Houten van de hand van J.P. Neven uit Schoonhoven: *Van hetzelfde huisgezin. Geestelijk leven langs de Hollandse IJssel* (€21,50). Voor wat Nieuwerkerk betreft gaat dat vooral over Hendrik Terlouw (1853-1930), die in 1884 naar Ouderkerk verhuisde en daar petroleumventer werd. In 1930 bezocht Terlouw een dienst van de Zeeuwse dominee Hofman in het gebouw van de Gereformeerde gemeente aan de 's-Gravenweg. Deze leidde kort daarop zijn begrafenis en verzorgde de druk van het *Nagelaten Geschrift van Hendrik Terlouw*, uitgegeven bij De Banier in Rotterdam. Dit egodocument werd 76 jaar later ook de bron voor het hoofdstuk in het boek. Verder is er onder Ouderkerk ook aandacht voor godsdienstonderwijzer Arie de Redelijkheid (1899- 1979), die vanaf zijn 17e jaar een tijd in Nieuwerkerk woonde en kerkte.

* Nummer 2006-4 van *Heemtijdinghen* bevat op p. 80 een paginagrote foto van de hand van vrijwilliger Wim Schuurs van mijlpaal 35 uit de HVN-collectie; dit naar aanleiding van de gegeven informatie na een vraag hunnerzijds over de verdwenen mijlpaal 42 aan de Noordzijde in Bodegraven (zie de vorige Nieuwsbrief). Auteur prof.dr. B.E.J.H. Becking zou het niet verbazen wanneer er meer van zulke vroeg 19e-eeuwse palen bewaard zouden zijn en veronderstelt ook "Gezien de gelijkheid in vorm konden zij wel eens van één en dezelfde ijzergieterij afkomstig zijn."

* In het huis-aan-huisblad Het Kanaal leverden de rubrieken *Toen & Nu* en *Nieuwerkerkers van Toen* weer volop lokale historalia en voor de meer incidentele rubriek *Oude tijden herleven...* in het dito blad Hart van Holland werden soms ook Nieuwerkerkers geïnterviewd.

2007: JAAR VAN DE MOLENS

Windlust op Kortenoord staat ook in dit door de stichting Jaar van de Molens uitgeroepen 'molenjaar' vermeld als deelnemer van de Nationale Molen- en Gemalendag, nu zaterdag 12 mei. De HVN plant aandacht voor ook verdwenen Nieuwerkerkse molens in september. Het bestuur en de 119 donateurs van de stichting Molen Kortenoord worden verder gefeliciteerd met de nieuwe aanlegsteiger, het VVV-agentschap en de plek in het Arteryboek!

Zie www.kortenoord.nl.

OPEN MONUMENTENDAG

De Open Monumentendag van 8 september 2007 staat onder de titel 'Moderne Monumenten' in het teken van monumenten uit de twintigste eeuw. Aangezien Nieuwerkerk aan den IJssel nog geen gemeentelijke monumentenlijst heeft mankeren die in elk geval in formele zin en zodoende kan de HVN aan dit thema geen aandacht besteden. (Alles uit de 20e eeuw mag afgebroken worden en dat gebeurt binnenkort bijv. ook met het Kruispunt en de Elimschool.) Wel zal de Oudheidkamer die dag weer open zijn, net als de molen en wie weet de Oude Kerk weer!

WEEK VAN DE GESCHIEDENIS/VERLEDEN VAN NEDERLAND

Het wordt of lijkt soms wel veel: weer een andere organisatie stimuleert erfgoedorganisaties tot deelname aan de Week van de Geschiedenis van 12-21 oktober 2007 met nu als thema 'Wonen in Nederland'. De HVN plant zelf geen activiteiten, maar wil graag verwijzen naar deelname van het streekarchief aan de Nationale Archievendag op zaterdag 13 oktober (en naar het boek 'Wonen in Nieuwerkerk a/d IJssel' uit 1994...). Weer een andere organisatie is de stichting Verleden van Nederland, die alvast berichtte over een nationale multimediacampagne over de vaderlandse geschiedenis in het najaar van 2008. Over een publieksactiviteit op het gebied van de lokale geschiedenis wordt binnen het bestuur nagedacht, maar tips van leden zijn zeker welkom!

AANWINSTEN

Van A. Ottevanger ontvingen we een unieke koperen pruimtabaksdoos met in drie regels de inscriptie: 'S. v. Rijswijk l.z. Nieuwerkerk a/d IJssel 1908'. (Servaas van Rijswijk werd op 2 oktober 1887 te Nieuwerkerk a/d IJssel geboren als zoon van klompenmaker Inge van Rijswijk en Gloria Otterspeer.) Van mw De Groot werd uit de boedel van wijlen Elias van Stein ontvangen de grote koperen bel en baanfoto's van de Nieuwerkerkse IJclub, alsmede een metalen sigarendoosje met foto's van de vroegere Sparwinkel (zouterij) aan de Kerklaan. Van mw

Snoei uit Capelle aan den IJssel werden o.a. foto's ontvangen van de kleuterschool Irene in het oude station (ca. 1950), oude zondagsschoolboekjes en atlassen. Zij gaf ook een ingekleurde nog origineel ingelijste oude foto van het boerderijtje van wijlen Mijndert van der Ham, 's-Gravenweg 27 (nu op die plek: De Schaapskooi). Van mw Pinkse, Kerklaan 9, ontvingen we een amandelschaaf uit de bakkerij van haar ouders en grootouders aan de 's-Gravenweg. Van Harry van Mullem kwam een notablokje van deze bakkerij. Van Hans de Vlaming kregen we een 24-tal treinkaartjes. Mw Koudijs schonk een kennelijk van Kortenoord afkomstige lamp, die intussen in de koffieruimte hangt. Als voorbeeld van aanleveren de tekst van haar briefje: "Olielamp, helaas niet compleet en daardoor als hanglamp gebruikt. Zover bekend, is deze lamp door een graafmachine tevoorschijn gekomen aan de Groenendijk ter hoogte van Aannemersbedrijf Blok. Mijn vader was daar werkzaam vanaf 1959".

WELKOM AAN DE NIEUWE LEDEN

- C. van Dam, Kerkweg 67, 2935 AH Ouderkerk a/d IJssel
- J.J. de Jong, 's-Gravenweg 172, 2911 CK
- G. van de Kamp, 1e Tochtweg 25, 2913 LN

Werf ook een lid!

UIT DE REGIO

Op de zaterdagen 28 april en 26 mei is het Historisch Centrum van de stichting Oud Zevenhuizen-Moerkapelle open van 13.30 tot 16.00 uur. De huidige expositie is *Zevenhuizen en Moerkapelle uit de brand* en heeft mede als aanleiding de brandweerfusie met Nieuwerkerk.

MEER OUDE NIEUWERKERKSE FOTO'S OP INTERNET

Het streekarchief Midden-Holland beheert naast archieven een collectie van tienduizenden grotendeels beschreven foto's. Een groeiend deel daarvan is digitaal op internet aanwezig: nu 2000 Goudse, drie Moordrechtse, drie Zevenhuizense en sinds kort 468 Nieuwerkerkse. In totaal heeft men daar circa 700 Nieuwerkerkse foto's. Al jaren waren die niet alleen in Gouda te bekijken, maar was een databank met beschrijvingen van foto's op internet doorzoekbaar.

Sinds kort staan dus van 468 beschrijvingen de bijbehorende plaatjes ook op www.groenehartarchieven.nl. Wat voor foto's zijn het? Het gaat om de gemeentelijke fotocollectie, qua historie rond 1960 aangelegd door hoofdambtenaar B. Kolbach en daarna vooral uitgebreid met in opdracht van de gemeente gemaakte foto's van de bestuurlijke elite (deels met 'copyright C. de Graaff'). Er zijn dus meer treffers als je een zoekterm als 'burgemeester' intikt dan bij een term als 'speeltuin'. En zelfs dan gaat het nog om de opening van een speeltuin door een burgemeester... Toch is er diversiteit: ook van de 25 beschreven Klein-Hitlandfoto's zitten er nu 19 in die beeldbank.

Speeltuin "Kindervreugd" (Dorp), opening 1955

Daarnaast staan zoals bekend op de website van de HVN al meer dan 350 plaatjes over Nieuwerkerks lokale historie (www.hvnweb.nl). Dat zijn voor een flink deel plaatjes die eerder gepubliceerd zijn in de rubriek Toen & Nu. (In tegenstelling tot bij het

Burgemeester Vogelaar begroet Commissaris der Koningin Klaasesz (1-4-1969)

streekarchief gaat het bij de HVN zelden om eigen foto's.) De websites zijn wederzijds gelinkt. De overlap tussen de twee fotobanken is maar beperkt

en betreft een aantal oude ansichtkaarten. Geteld bij enkele tientallen foto's van www.beeldbank.nationaalarchief.nl zijn er vast over de 700 oude Nieuwerkerkse plaatjes op internet te zien. Of je dat veel of weinig vindt is maar waar je het mee vergelijkt. (Als een archiefdienst van een plaats persfoto's verwierf - zoals nog analoog in Gouda - gaat het publiek bezit om heel andere aantallen.)

NOGMAALS DE LETTERS EN CIJFERS VAN DE BATAVIER

In januari werd de secretaris opnieuw voor TV West, Radio West en de LON geïnterviewd over de letters en cijfers van de Batavier en de geschonden herplaatsingseisen uit het Programma van Eisen en de dito restauratiebeloften van ooit wethouder Lamberts. De secretaris achtte het geschiedvervalsing dat de toch nieuwe cijfers van een afwijkend type niet het jaartal 2007 vormen. Door TV West werden daarbij sloopbeelden uit januari 2006 herhaald. Ook de pers liet zich niet onbetuigd. Het AD kopte 'Nepletters op nep-Batavier' en benutte net als Het Kanaal de in de vorige HVN-Nieuwsbrief geplaatste foto's van de oude en nieuwe letters. Na - en vast dankzij - de journalistieke aandacht werd door wethouder Slagt in de commissievergadering ROV van 16 januari 2007 toegezegd dat de nepletters 'zullen worden verbeterd'. Dat was bij het ter perse gaan van dit nummer nog niet gebeurd en je blijft je afvragen waar de echte oude letters zijn... Zoals bekend betreunde het college van B&W in hun brief d.d. 13 februari 2006 het, dat *"niet alle letters en cijfers onbeschadigd van de gevel zijn gekomen"*. Deze brief bevatte toch óók de zin *"Alle letters en cijfers zijn nu zorgvuldig opgeborgen en daar waar ze niet in één stuk van de gevel zijn gekomen zijn wel alle delen bewaard en opgeslagen."*

CONTRIBUTIE

Middels deze Nieuwsbrief worden leden - zo nodig - nogmaals verzocht om hun contributie voor het jaar 2007 over te maken. De minimum- contributie voor leden is door de ALV vorig jaar vastgesteld op €15, terwijl de minimum-donatie voor bedrijven €50 is.

Het bestuur verzoekt u om deze bijdrage over te maken op een van deze rekeningnummers: Rabobank - 34.52.94.203 of Postbank - 27.22.63, onder vermelding van 'contributie 2007', waarvoor bij voorbaat dank!,